

หลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง
หลักสูตร ชุมชนรักษาสีงแวดล้อม “ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสีงแวดล้อม”
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภพนมสารคาม
กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมชุมชน

ความเป็นมา

ปัจจุบัน สิ่งที่เป็นความท้าทายของมนุษย์ คือการเผชิญหน้ากับปัญหาภาวะโลกร้อน ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ก๊าซอันตรายต่าง ๆ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ต่อ สีงแวดล้อมอย่าง มากมาย ซึ่งสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง การทำการเกษตรที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น การเผาใน พื้นที่เกษตรกรรม การใช้ปุ๋ยเคมี การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดมลพิษระบายออกสู่ชั้นบรรยากาศ ไหล ลงสู่แหล่งน้ำ และสะสมในดิน นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และยังส่งผลกระทบต่ออาชีพการเกษตร กล่าวคือ เป็นสาเหตุหลักของปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น และจากการที่มนุษย์พยายามสร้าง พัฒนาความเจริญให้สังคมที่ตนเองอาศัยอยู่โดย การนำทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้อย่างไม่ระมัดระวังทำให้ความสมดุลทางธรรมชาติเสียไป จึงส่งผลให้ สีงแวดล้อมได้เสื่อมโทรมลงไปมาก เกิดปัญหามลพิษของสีงแวดล้อม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอนุรักษ์ สีงแวดล้อมและแก้ไขปัญหามลพิษอย่างเร่งด่วนโดยเฉพาะปัญหาการทำการเกษตรในปัจจุบันที่ต้องการผลผลิต จำนวนมาก ทำให้ผู้ประกอบการทางการเกษตรหันมาใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อบำรุงพืช ผัก ให้โตเร็ว มีการใช้สารเคมีใน การกำจัดศัตรูพืชต่างๆ เพื่อไม่ให้พืช ผัก ต่างๆ มีความสวยงามสนองความต้องการของผู้บริโภค “การเกษตรแบบยั่งยืน ” หรือ เกษตรที่เป็นมิตรต่อสีงแวดล้อม เป็นการทำการเกษตรที่ลด ภาระต่อสีงแวดล้อม และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต กล่าวคือการเตรียมดิน การใช้วัตถุดิบอินทรีย์ การใส่ ปุ๋ยที่เหมาะสม การกำจัดแมลงที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและไว้วางใจได้นั้น

จากข้อมูลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภพนมสารคาม ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงผลกระทบดังกล่าวข้างต้น ที่อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายขึ้นในอนาคตต่อชุมชน ทั้งต่อสุขภาพอนามัยของคนในชุมชน สีงแวดล้อมในชุมชน และสภาพแวดล้อมพื้นที่ทำการเกษตรในชุมชน การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสีงแวดล้อม และนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในการส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กับ ประชาชนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และการรณรงค์สร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภพนมสารคาม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุด โดย ส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์แหล่งน้ำตามธรรมชาติ สนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน จึงได้จัดทำ โครงการชุมชนรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรม “ส่งเสริมการเกษตร ที่เป็นมิตรต่อสีงแวดล้อม”ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรอาชีพที่ส่งเสริม และอนุรักษ์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เป็นหลักสูตรอาชีพที่เน้นนำความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำวัสดุจากท้องถิ่นมาบูรณาการเพื่อลดรายจ่ายในการประกอบอาชีพมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้ประชาชนเกิดรายได้

จุดหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนในอำเภอพนมสารคาม จำนวน 30 คน

ระยะเวลา

จำนวน 5 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง

ปฏิบัติ จำนวน 2 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม การเรียนรู้	ระยะเวลา (ช.ม.)	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	โครงการชุมชน รักษ์สิ่งแวดล้อม “ส่งเสริม การเกษตรที่เป็น มิตรต่อ สิ่งแวดล้อม”	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลและ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน ชุมชน 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	1.จัดทำแผนจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 1.2. จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ โดยการบรรยาย เรื่อง 1.2.1 อบรมบรรยาย ในหัวข้อ การดูแลและ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ ชุมชน 1.2.2 อบรม บรรยายในหัวข้อ การมี ส่วนร่วมในการจัดการ สิ่งแวดล้อมของชุมชน 1.2.3 อบรมบรรยาย ในหัวข้อ การ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ และการกระทำส่วนตัวที่ ส่งผล กระทบต่อ	3 ชม.	2 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม การเรียนรู้	ระยะเวลา (ช.ม.)	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน 1.2.4 อบรมบรรยาย ในหัวข้อ การทำ การเกษตรที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม สำคัญ 1.2.5 ลงมือปฏิบัติ การทำสารกำจัดศัตรูพืช จากวัตถุดิบในท้องถิ่น - ฐานการทำปุ๋ยน้ำ - ฐานสกัดสมุนไพรไล่ แมลง - ฐานดินปลูก 2.การวัดและประเมินผล ผู้เรียนให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์หลักสูตร		

สื่อการเรียนรู้

1. สื่ออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี ร้อยละ 90
2. กราประเมินความรู้ภาคปฏิบัติ ร้อยละ 10

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ประกาศนียบัตรการศึกษา ออกโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอพนมสารคาม

แผนจัดการเรียนรู้

วิทยากร.....นายไพรินทร์ นพกัณฑ์..... หลักสูตร.....โครงการชุมชนรักษาสีงแวดล้อม “ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” จำนวนชั่วโมง..... 5..... ชั่วโมง

(เรียนวันละ 5 ชั่วโมง)ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม 2568 เวลาเรียน 09.00 น.– 15.00 น.

สถานที่จัดการเรียน ศูนย์การเรียนรู้บ้านหนองปรือ หมู่ 14 ตำบลเขาหินซ้อน อำเภพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

วัน/เดือน/ปี	เริ่มเวลา - ถึงเวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ 20 มีนาคม 2568	09.00 น. – 15.00น.	1.จัดทำแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการบรรยายเรื่อง 1.2.1 อบรมบรรยายในหัวข้อ การดูแลและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน 1.2.2 อบรมบรรยายในหัวข้อ การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน 1.2.3 อบรมบรรยายในหัวข้อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการกระทำส่วนตัวที่ส่งผล กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน 1.2.4 อบรมบรรยายในหัวข้อ การทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 1.2.5 ลงมือปฏิบัติการทำสารกำจัดศัตรูพืชจากวัตถุดิบในท้องถิ่น - ฐานการทำปุ๋ยน้ำ - ฐานสกัดสมุนไพรไล่แมลง - ฐานดินปลูก 2.การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักสูตร	เรียนวันละ 5 ชั่วโมง

ลงชื่อ ไพรินทร์ นพกัณฑ์ วิทยากร

(นายไพรินทร์ นพกัณฑ์)

วันที่ 12/มีนาคม/2568

